

A Határon Túli Magyarok Titkárságának sajtószemléje

2021. július 29.

A HTMT HÍREI

Domus Café könyvbemutató a DCH-ban

Szeretettel meghívjuk a Kedves érdeklődőket az idei év első Domus Café rendezvényére, a Domus 'Collegium Hungaricum'-ban megvalósuló, Mészáros András akadémikus, az MTA külső tagja, Nem Alszom... c. kötetének könyvbemutatójára. A szerzővel Mester Béla (BTK, filozófus) beszélget. Időpont: 2021 augusztus 12., csütörtök, 18:00...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk > teljes cikk >](#)

Elérhető a Magyar Tudomány augusztusi száma

Elérhető A Magyar Tudományos Akadémia folyóiratának legújabb, augusztusi számának tematikus összeállítása • STEAM (Science–Technology–Engineering–Art–Mathematics) Művészet/tudomány határterületek az alkotásban címmel... [...] Bolyongás a matematikában és határán. Laczkovich Miklós interjúja Lovász László, matematikus, egyetemi tanár és az MTA korábbi elnökével. Az interjúban az 2021-es Abel-díjas matematikusi és kutatói pályájába enged bepillantást. [...] Továbbá Garbai László professor emeritus, az MTA Energetikai Bizottságának tagjának írását olvashatjuk A Magyar Tudomány Ki a tudós? Sorozatának részeként...” Forrás: Mersz.hu: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Podcast: Sikeresen zajlik az online nyári egyetem

Az Eötvös Lóránd Tudományegyetem és a Bécsi Egyetem Finnugor tanszékének közös szervezésében idén 22 magyar és 15 osztrák hallgató vesz részt a kéthetes, még július 24-ig tartó programon. Az oktatók négy csoportra osztották a diákokat, akik délelőttönként intenzív magyar-, illetve német nyelvoktatásban részesülnek, délutánonként pedig tudományos, vagy kultúrával kapcsolatos vendelőadásokat hallgathatnak online a résztvevők. [...] Kókai Károly egyetemi tanár a bécsi magyar avantgardról, Seidler Andrea, a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság tagja, nyugalmazott egyetemi tanár pedig a 18. századi Magyar Királyság területén található többnyelvűségről tartott előadást, mely nagy sikert aratott a hallgatók körében. [...] Csire Márta az Osztrák-Magyar Nyári Egyetem vezetője...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Készül a Bécsi Napló következő száma

Már tördelés előtt áll a Bécsi Napló következő száma. A kéthavonta megjelenő, nagymúltú bécsi magyar lap nemzetközi szerkesztőgárdájának köszönhetően, a világ minden szegletéből elhozza olvasóihoz a magyarságot érintő aktuálpolitikai és kulturális híreket. A Bécsi Napló mostantól online is olvasható. Az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének lapja immár 41 éve foglalkozik az aktuális világpolitikai történésekkel... [...] Deák Ernő főszerkesztő, a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság tagja, a Bécsi Napló következő számáról és új honlapjáról...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Osztrák-magyar katonai megemlékezés Pinkafőn

Osztrák-Magyar katonai megemlékezést tartottak július elején Pinkafőn/Pinkafelden a Lehár Antal emlékévként keretében. Katonai, lovagi és hagyományörző szervezetek, bajtársi társaságok is lerótták tiszteletüket az egykori 106-os gyalogezred emlékére állított szobor előtt. Az ezredben nagy számban szolgáltak a mostani Burgenland területéről is katonák. [...] Kelemen László szervező a Lehár Antal emlékévként programjáról...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Osztrák állami díjat kapott Krasznahorkai László

Krasznahorkai László kapta idén az Osztrák Állami Díj az Európai Irodalomért elismerést, a díjat hétfőn Salzburgban adta át az írónak Andrea Mayer művészeti és kulturális államtitkár. A díjátadó ceremóniára a Salzburgi Zeneművészeti Egyetem, a Mozarteum hangversenytermében került sor. [...] Az 1964-ben alapított, a művészeti, kulturális, közszolgálati és sportminisztérium által gondozott Osztrák Állami Díj az Európai Irodalomért elnevezésű díjjal olyan európai szerző irodalmi összességét ismerik el, aki nemzetközileg is jelentős figyelmet kapott. Feltétel, hogy művei németül is elérhetőek legyenek...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Zelei Miklós darabja Ausztriában

Zelei Miklós darabjával, a Zoltán újratemetve című Vidnyánszky Attila által rendezett színházi előadással nyitották meg az ausztriai Gmünd nemzetközi színházi fesztiválját. Gmünd, csakúgy, mint a Zoltán újratemetve cselekményének a helyszíne (Kisszelmenc-Nagyszelmenc), szintén határmenti település. [...] A fekete humorban bővelkedő groteszk játék az egykoron összetartozó magyar falu, Szelmenc életét mutatja be, mely településnek a közepén a házak között húzták meg a szögesdrótot a szovjet és csehszlovák hatóságok. A darabban a nemzeti és a beregszászi színház színészei játszanak...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

Felhívás: Még kitölthető a Kérdőív a nemzeti kisebbségek támogatása érdekében

A nemzeti kisebbségi törvény 8. szakasza értelmében, a nemzeti kisebbségek támogatásával a szövetségi kormány olyan intézkedéseket részesít előnyben, amelyek a hat elismert osztrák nemzeti kisebbség, kultúrájának, nyelvének és jogainak megőrzését szolgálják. A Kancellária felmérést készít az ausztriai nemzeti kisebbségek támogatására vonatkozóan. A felmérés 2021. július 31-ig tart, és ezen a linken lehet kitölteni...” Forrás: Becsinaplo.eu: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Nagyobb támogatás, de szigorúbb feltételek

A Magyar Regionális Nemzetiségi Fejlesztési Intézet (ProFutura) a Domonkosfai Portán tartott tájékoztatón bejelentette a Muravidéki Gazdaságfejlesztési Program 2021. évi pályázati felhívásait. A korábbi pályázatokhoz képest ezúttal nagyobb volumenű projektek megvalósítására fordítható a Magyarországról érkező vissza nem térítendő támogatás, amely a turizmus és a mezőgazdaság területén igényelhető. A pályázatot Kiss-Parciu Péter, a magyar kormány Külgazdasági és Külügyminisztériumának helyettes államtitkára, Horváth Ferenc, az MMÖNK elnöke és Berden Mario, a ProFutura igazgatója ismertette. A magasabb nagyságrendű támogatás azt is jelenti, hogy nagyobb önerőre is szüksége lesz a pályázónak, illetve az unió támogatási szabályai érvényesülnek, és ennek értelmében kerültek kialakításra a támogatási százalékok is. [...] Berden Mario a pályázat technikai feltételeit ismertette, miszerint olyan vállalkozások jogosultak pályázni, akik az öt nemzetiségileg vegyesen lakott község valamelyikének területén székhellyel, fiókkal vagy telephellyel rendelkeznek és a Szlovén Gazdasági Társasági Törvény alapján legalább két éve történt a bejegyzésük, továbbá a cég alapítója vagy dolgozója legalább 50 százalékban bírja a magyar nyelvet...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Muravidékről szóló előadás a 6. Partiumi Szabadegyetemen

Szemiotika, művészet és nyelv – ezek voltak a témái a 6. Partiumi Szabadegyetemnek július 19–e és 24-e között Berettyóújfaluban, amelyen az egyhetes program és az előadások a határok fölötti kapcsolatok erősítését szolgálták. A muravidéki magyarságot dr. Zágorec-Csuka Judit, az MTA köztestületének külső tagja képviselte az anyanyelvápolási helyzetről szóló előadásával. Kiemelve a magyar nyelv napjának rendszeres megünneplését a Muravidéken. Zágorec-Csuka Judit előadásában összegezte, hogy tervszerűen kellene mindezt tovább vinni és ösztönözni a közeledést a többségi lakosság, az itt élő szlovénok körében is, akik a kétnyelvű oktatásban tanulják a magyar nyelvet...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Múltidéző Podcast: A legsötétebb fejezet a Muravidéken

76 esztendő telt el egy szörnyű esemény óta, ami a második világháború befejezése után néhány hónappal történt a Lendva-vidéken, pontosabban az akkori Alsólendvai járás területén. A kommunista párt irányításával újonnan létrejött jugoszláv, azaz szlovén hatalom nemzeti alapon több száz muravidéki magyart a Maribor melletti Hrastovec várába, illetve annak környékén kialakított koncentrációs táborba hurcoltatott...” Forrás: Rtvsllo.si: [teljes cikk >](#)

Múltidéző SLO30: Hodosnál is zajlottak az események

Sorozatunk előző részében az önállósulási háború Lendva Község területén történt eseményeivel foglalkoztunk, a jelen számban a kétnyelvű terület egyéb területeinek történéseit, leginkább a Hodos környékieket világítjuk meg. Beszélgetőtársunk Jónás Lajos nyugalmazott hodosi katonatiszt, a Szlovén Katonai Veteránszövetség tiszteletbeli elnöke, az akkori események aktív résztvevője. Ahogy ezt már több ízben is említettük, a Muravidéken az önállósulási háború eseményeinek zöme a határátkelők, illetve befejező fázisban a határőrlaktanyák tulajdonlásáról szólt. [...] A hodosi határátkelőt védő rendőri alakulatokat megerősítik a Péterhegyen állomásozó rendőri alakulatok. Közben elkezdődnek a néphadsereg akciói, a sorozat előző számában tárgyalt hosszúfalui és petesházi helyszínen, de a gederovci, illetve a kuzmai határátkelőhelyen is. Hogyan zajlottak az események Hodoson?...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Elkészült a horvát-bosnyák vitát kiváltó Pelješac-híd

A Pelješac-félszigetet a szárazfölddel összekötő, 2,4 kilométeres Pelješac-híd építéséről három évvel ezelőtt állapotodott meg Zágráb a kínai China Road and Bridge Corporation vállalattal. A Komarna és Bijesta térségében megépített híd 55 méteres magasságban íveli át a félsziget melletti tengeröblöt, ezzel Horvátország kikerülte Bosznia-Hercegovina adriai tengerpartját, és közvetlen összeköttetést alakított ki saját, délebbre fekvő tengerparti sávjával. A két országrész 300 év után "egyesült" újra. A stratégiai fontosságú, kiemelt projekt összértéke 420 millió euró, a kivitelezést 85 százalékban, 357 millió euróval támogatta az Európai Unió..." Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Ukrajnában ismét elmarad a népszámlálás

Senki nem tudja pontosan, mekkora Ukrajna lélekszáma. Most úgy néz ki, hogy ezt egyhamar aligha fogjuk megtudni, áll az ua-reporter hírében. Az történt ugyanis, hogy minden bizonnyal elmarad a 2023-ra beígért népszámlálás. A lebonyolítására 4 milliárd hrivnyára volna szükség, ám a kormány nem hajlandó ekkora összeget áldozni rá. Ráadásul a politikai vezetés sem érdekelt abban, hogy kiderüljön az igazság. A hivatalos statisztika azt jelzi, hogy évről évre kevesebb gyermek születik Ukrajnában, miközben rohamosan nő az elhalálozások száma. A fiatalok anyagi okokra hivatkozva lemondanak a gyermekvállalásról, illetve egyre többen az ország elhagyása mellett döntenek..." Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Törvénytervezet: Csak az orosz állampolgárságba önként belépő ukránok állampolgárságát vesszük el

A törvényi kezdeményezést az orosz állampolgárságba önként belépő ukránok állampolgárságtól történő megfosztására aligha alkalmazzák majd a Krímben és Donbászban élő ukránokkal szemben, mert az esetükben nem lehet önkéntes állampolgárságról beszélni – jelentette ki Olekszij Reznikov az ideiglenesen megszállt területek visszaintegrálásáért felelős miniszterelnök-helyettes egy televíziós műsorban, adta hírül szerdán az rbc.ua hírportál..." Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Új osztályzási rendszert vezetnek be az alsósoknak Ukrajnában

Ukrajnában új osztályzási módszert vezetnek be az iskolák általános osztályai számára. A számokkal való osztályozás helyett betűkkel értékelik majd az alsós tanulók tudásszintjét. A minisztérium javaslata szerint a tanulásban elért eredményt, és a tanuló teljesítményének dinamikáját, betűkkel jelölik majd. A tanulók osztályozása a javaslat szerint az első és második osztályban verbálisan, a harmadik és negyedik osztályban verbálisan vagy szintértékeléssel történik, a tanintézet döntése szerint..." Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

Dr. Tóth Mihály alkotmányjogász: A jogfosztás több éve tartó, választási ciklusokon átívelő folyamat

Ukrajnában az utóbbi napokban-hetekben számos fontos esemény történt a nemzeti és nyelvi kisebbségekkel kapcsolatos jogalkotás, jogalkalmazás és jogértelmezés területein. Az utóbbi napok fejleményeiről, annak várható hatásairól dr. Tóth Mihály alkotmányjogással, az MTA külső köztestületének tagjával, az UMDSZ tiszteletbeli elnökével, egykori parlamenti képviselővel beszélgettünk. [...] Közösségünk számos közhivatalt betöltő tagja számára jelenthet leküzdhetetlen akadályt a kötelező államnelyelvizsga, ami tovább csökkentheti e területeken tevékenykedő honfitársaink számát. Mindezt összegezve megállapíthatjuk, hogy az ukrainai nemzeti kisebbségek jogfosztásnak több éve tartó, választási ciklusokon átívelő folyamata töretlen. Mindez az állami hatalmi rendszer minden ágának és intézményének, valamint az ország lakossága zömének egyetértése, és a nemzetközi szervezetek, intézmények hallgatóságos jóváhagyásával történik..." Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Készül a kisebbségellenes kisebbségi törvény

A Legfelső Tanács talán leghosszabb nevű bizottságának honlapján megjelent az Ukrajna nemzeti közösségeiről szóló törvény tervezete. Ez a törvényjavaslat lenne hivatott felváltani A nemzeti kisebbségekről szóló, még 1992-ben elfogadott, elvben máig hatályos törvényt. Bizonyára a szakértők is megosztják majd a véleményüket a téma iránt érdeklődőkkel, de addig is, amíg erre sor kerül, olvasóink figyelmébe ajánlunk egy kis ízelítőt a dokumentum rendelkezéseiből a teljesség igénye nélkül. [...] A 3. cikkely viszont kiköti, hogy a kulturális, szórakoztató rendezvényekhez, ha azokat a nemzeti közösség nyelvén rendezik, a szervezőnek ukrán fordítást, szinkront stb. kell biztosítania. Képzeld el, hogy például Az ember tragédiája kárpátaljai előadásához a jövőben ukránra kellene fordítani Madách Imre drámáját..." Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Interjú: A magyarok elődei Olekszij Komar ukrán régész szemével

Olekszij Komar napjaink ukrainai magyar őstörténeti kutatásinak támogatója, aki könyvet írt a korai magyarság vándorlásának történeti és régészeti emlékeiről. A nemzetközi hírű régésszel, az Ukrán Nemzeti Tudományos Akadémia Régészeti Intézetének munkatársával a magyar ősmúlt izgalmas új felfedezéseiről jelent meg interjú a Mandineren. [...] Miért kezdte ukrán régészként a magyarok őstörténetét kutatni? – Érdeklődésem a korai magyarok története és régészeti emlékei iránt egész egyszerűen annak a ténynek köszönhető, hogy a magyarok Eurázsia kora középkori történetének rendkívül fontos szereplői. [...] Ön korszakalkotó monográfiát írt oroszul a „magyar kérdésről”, ami magyarul is megjelent. Mit lehet tudni kutatásai alapján a magyar etnogenezisről? Könyvem a magyar etnogenezis jóval szerte ágazóbb problémájának csupán egy szeletére koncentrált: a IX. századi rövid migrációs időszakra az Uráltól az Al-Dunáig. Egészen mostanáig a történészek úgy hitték, hogy a magyarok áttelepülése hosszú, két-három évszázados folyamat volt. Ezek szerint a vándorlás rendkívül gyors volt: minden bizonnyal egyetlen generáció alatt lezajlott...”

Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Csupán minden ötödik romániai otthon van biztosítva

Tizenhét megyében jártak károkkal idén az áradások, legutóbb Fehérben, de a szerdai esőzések miatt ismét elsőfokú árvízvédelemet rendelt el az Országos Hidrológiai és Vízgazdálkodási Intézet, ezúttal Kolozs, Szilágy, Szatmár és Máramaros megye folyóira. A 260/2008-as törvény értelmében minden lakástulajdonosnak biztosítania kell az ingatlanját földrengés, árvíz, illetve földcsuszamlás ellen, azonban mostanáig ennek csak az érintettek 19,95 százaléka tett eleget. A lakásállomány kötelező biztosítással való lefedettsége vidékenként nagyban változik, azonban általános jellemző, hogy a nagyvárosokban sokkal magasabb, mint faluhelyen. Bukarestben a legjobb a helyzet, ahol a lefedettség 41,73 százalékos, majd két erdélyi megye következik, Brassó és Temesvár, 33, illetve 30,28 százalékkal. [...] A 12 biztosítótársaság által a kötelező lakásbiztosítás menedzselésére 2010-ben létrehozott Katasztrófák Elleni Biztosítási Csoport (PAID) adatai szerint az erdélyi megyék közül Hargitában a legnagyobb az érdektelenség, a lefedettség 13,11 százalék...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Felkerült a világörökségi helyszínek listájára Verespatak

A világörökség részévé nyilvánította kedden az aranybányászatáról híres Verespatakot és környékét az UNESCO Világörökség Bizottsága a kínai Fucsouban zajló tanácskozásán – jelentette a Mediafax hírügynökség. A döntést azonnal üdvözölte közösségi oldalán Klaus Iohannis államfő. Mint kifejtette, Verespataknak a hatóságok és a szakértők összehangolt erőfeszítései révén a helyi örökség bemutatásának és a bányavidék fenntartható fejlődésének a példájává kell válnia. Verespatak felvétele a világörökségi helyszínek listájára azoknak kedvez, akik ellenzik az aranybányászat újraindítását a térségben. A keddi döntés annak a pernek a kimenetelét is befolyásolhatja, amelyben a kanadai Gabriel Resources társaság 4,4 milliárd dolláros kártérítést követel a román államtól. A társaság romániai leányvállalata, a Rosia Montana Gold Corporation ugyanis megvásárolta a bányalicencet, de mintegy 15 éven keresztül hiába próbálkozott a felszíni bánya megnyitáshoz szükséges engedélyek beszerzésével. [...] Csakhogy ez a fejlemény önmagában még nem jelenti, hogy Verespatak megmenekült, [...] Hogy miért van ez így? Elmagyarázzuk...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Riport és vélemények: Az Erdélyi magyar sajtó támogatása

Három és fél év alatt, 2021. június végéig 7,45 milliárd forint (jelenlegi árfolyamon 20 millió euró) támogatást kapott a magyar kormánytól az Erdélyi Médiatér Egyesület. A támogatás révén a korábban ismeretlen egyesület az erdélyi magyar sajtó messze legnagyobb médiatrösztjévé vált: ma már azokat a médiaorgánumokat könnyebb felsorolni, amelyek nem tartoznak az egyesület portfóliójába. [...] Viszonyításképpen a román kormány által a teljes erdélyi magyar kisebbségnek folyósított támogatás – mely lényegében az RMDSZ éves költségvetése – nagyjából évi 5-6 millió euró, nagyságrendileg ugyanannyi, mint az egyesület által minden évben megnyert összeg. [...] A látszólag gazdag médiakínálat ellenére az erdélyi magyar médiafogyasztók nem válogathatnak sokat: vagy az Erdélyi Médiatér Egyesület, vagy az RMDSZ által fenntartott médiaorgánumokat, a Janovics Jenő Alapítvány által fenntartott Erdélyi Magyar Televíziót és Erdély FM-et, valamint a Progress Alapítvány által kiadott maszol.ro-t követhetik...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Ami a régészeknek ajándék, az a tanintézetnek bosszúság

Alig kezdődtek el a csíkszeredai Petőfi Sándor Általános Iskola földbe süllyesztett tornatermék munkálatai, máris leállni kényszerül a kivitelező. Közel tíz évnyi tervezés után így a 28 hónapos kivitelezési határidő tovább csúszik. Két hete végre nekiláttak az alapozásnak, de bekövetkezett az, amire számítani lehetett – közölte Sógor Enikő alpolgármester. Mint mondta, a tornaterem alapja öt méter mélységű, ennek kiásása során a Csíki Székely Múzeum munkatársai jelezték, hogy az alsó, Temesvári sugárút felőli részen cserépdarabok kerültek a felszínre. Darvas Lóránt, a Csíki Székely Múzeum régésze a tárgyak kapcsán kifejtette, XIV.

századi leleteket találtak kerámiatöredékek formájában. Mint megjegyezte, sok időbe fog telni a szakszerű feltárás, és az sem segíti a gyors beavatkozást, hogy igencsak vastag az úgynevezett kultúrréteg. „Ez azt jelenti, hogy az évszázadokon keresztül egymásra épült házak és melléképületek lerakódásával humuszrétegek alakulnak ki, amelyeket egymástól elkülönítve kell vizsgálni. A feltáráshoz váró terület 1300 négyzetméter, így valószínűleg elhúzódnak majd a munkálatok...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Felavatták a marosvásárhelyi magyar nyelvű felsőfokú oktatás háttérintézményét

Ünnepélyes keretek közt avatták fel kedd délután a Miskolczy Dezső Oktatásszervező és Egészség-szakpolitikai Innovációs Központot, amely a marosvásárhelyi magyar nyelvű felsőfokú oktatás háttérintézményeként működne. A létesítményre azért is volt szükség, mert az utóbbi években több ízben is előfordult, hogy a Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány és Technológiai Egyetem (MOGYTTE) magyar oktatói kiszorultak a saját épületeikből. Miskolczy Dezső orvosprofesszorról, a kolozsvári egyetem rektoráról, majd a második világháborút követően Marosvásárhelyre költözött orvosi tanszékének vezetőjéről elnevezett központot avatott a Studium-Prospero Alapítvány. A tervek szerint a központ ünnepi eseményeknek, szakmai fórumoknak, továbbképzéseknek, valamint az egyetemet és a civil szférát érintő tárgyalásoknak a helyszíne lesz. [...] A magyar tagozatnak a marosvásárhelyi várban tartott szerdai ballagásán az általános orvosi kar 153, a fogorvostudományi kar 40, a gyógyszerészeti kar 40, valamint az általános orvosi asszisztensi szak 27 sikeresen államvizsgázó diákja tette le a hippokratészi esküt...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Az ellopása után 5 évvel előkerült az erdélyi szászok legrégebbi kegytárgya, egy XIII. századi kereszt

Öt évvel az ellopása után a rendőrség megtalálta azt a XIII. századi keresztet, amely a legenda szerint az erdélyi szászok legrégebbi kegytárgya - közölte kedden a Szeben megyei rendőrkapitányság. A kisméretű kegytárgyat ritkán liturgikus szertartásokon is használták, de többnyire a templom múzeumában őrizték. A körmenetkor használt kereszt a XIII. században készült egy nyugat-európai ötvösműhelyben. A legenda úgy tartja, hogy az első szász telepések hozták magukkal, így ez a legrégebbi fennmaradt kegytárgya az erdélyi szászoknak...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

A művészettörténészeknek is újdonság lesz a Kolozsváron nyíló Nagy Albert-retrospektív

Az eddigi legnagyobb Nagy Albert (1902–1970) retrospektív kiállítást rendezik meg a Kolozsvári Művészeti Múzeum emeleti dísztermében. A festőművész, akinek Tél című munkája nemrég rekordáron cserélt gazdát a Quadro Galériában, meghatározó alakja a romániai modern művészetnek, életművét mégsem ismerik széles körben. A Tordán született, Budapesten, majd Olaszországban alkotó, végül Kolozsvárra visszatérő Nagy Albert festményeinek egy részét a Magyar Unitárius Egyház őrzi, ez az intézmény kezdeményezte a kiállítást a művész halálának 50. évfordulójára, az ötletet pedig a Kolozsvári Művészeti Múzeum és a Quadro Galéria karolta fel. [...] A legtöbb hazai, Nagy Albert művet őrző közgyűjtemény, valamint romániai, magyarországi és németországi magángyűjtemények anyagából válogatott Bordás Beáta és Székely Sebestyén, a kiállítás két kurátora. [...] Székely Sebestyén művészettörténész szerint Nagy Albert kicsit „megfoghatatlan” az erdélyi művészet történetében, ugyanis figuratív művész, „realista”, így elsőre nem kapcsolnánk a képrombolás, képbontás, absztrakció irányába ható avantgárdhoz...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Aki nem tud hallgatni

Hallgatni arany, arany volt 1989 előtt, és arany ma is, gyönyörűen meg lehet élni hallgatásból, csak attól függ, ki mit hallgat el – mondta Czegő Zoltán a szerda délutáni, legújabb vers- és prózaköteteit bemutató közönségtalálkozón, s hogy e közmondás magyarozatára miért került sor, az Bedő Zoltán Székely Hírmondó-s kollégája kérdéseire adott válaszaiból derült ki. Bizonyosság erre tavaly megjelent Haragos harangok című verseskötete (amúgy Czegő harangjai azért haragosak, mert – bár ez nem hangzott el a rendezvényen – Babitscsal együtt vallja, hogy vétkesek közt cinkos aki néma) és az ugyancsak tavaly megjelent, Anyakönyvi kivonatok című, válogatott közéleti írásait tartalmazó vaskos kötet – a könyvbemutatón legalábbis ezekről esett érintőlegesen szó...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Szerda a hagyományos Magyar Nap a TIFF-en; Farkas Ágnes Anna alkotása nyerte a helyi verseny fődíját

A magyar filmipar legfrissebb alkotásai kerülnek bemutatásra a TIFF (Transilvania Nemzetközi Filmfesztivál) hagyományos Magyar Napján, néhány filmnek pedig a rendezője is itt lesz. [...]Az eddig dokumentumfilmeket és kisjátékfilmeket rendező Nagy Dénes Závada Pál regénye nyomán rendezte meg ezt a történetet, amely a második világháború idején játszódik le, de a magyar katonákat nem hősként, de még csak nem is áldozatokként ábrázolja, hanem idegen földön megszállóként. A film annak a mintegy százezer magyar katonának állít emléket, akiknek tényleges frontszolgálat helyett a hátszínre kellett biztosítaniuk. [...] A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem fotó, film és média szakja idei végzettjének, Farkas Ágnes Annának az alkotása nyerte kedden este a kolozsvári Transilvania Nemzetközi Filmfesztivál (TIFF) helyi versenyének fődíját...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Tárlatmegnyitó: Makkai Sándor püspök halálának 70. évfordulóján

Kisszámú, de élénken érdeklődő, hozzászóló közönség vett részt múlt hétfő este a Makkai Sándor halálának 70. évfordulóján megnyitott tárlaton a sepsiszentgyörgyi evangélikus templomban. Az erdélyi református egyházkerület egykori püspökének rendkívüli személyiségét és munkásságát Szebeni Zsuzsa, a Magyar Kulturális Intézet vezetője mutatta be. A jelenlevőket Zelenák József evangélikus esperes köszöntötte, a napi íge és imádság mellett a kereszténység és a kultúra közelségéről, egymást segítő, kiegészítő szerepéről is beszélve. Maga a kiállítás átfogó képet nyújt Makkai Sándor életéről és személyiségéről, szerteágazó tevékenységéről. Az 1926-ban, az erdélyi magyarság egyik legnehezebb időszakában püspökké választott lelkész nemcsak egyházáért, hanem a közösség fennmaradásáért is sokat tett tanügyi, kulturális, irodalmi és politikai téren egyaránt. [...] Több ritkaságot is látni a tárlaton, köztük Makkai Szilvássy Karolának írott leveleit, doktori értekezését...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: 100 éves Románia címere, Keöpeczi Sebestyén József alkotása

Ma százéves Románia címere, ugyanis pontosan száz évvel ezelőtt, 1921. július 29-én jelent meg a Hivatalos Közlönyben az első világháború után megnagyobbodott Román Királyság – a köznyelvben Nagy-Románia – bővített címere, Keöpeczi Sebestyén József (1878–1964) erdélyi címerművész alkotása. 1921. január 11-én Alexandru Averescu miniszterelnök címerbizottságot nevezett ki az új jelkép megalkotására. Ennek tagjai Dimitrie Onciul és Mihai Seulescu egyetemi tanár, Paul Gore besszarábiai heraldikus, elnöke Constantin Argetoianu belügyminiszter. Hosszas egyeztetés után Paul Gore egyik tervét megfelelőnek találták, és áprilisban a bizottság azt kedvezően láttamozta. Ám az nem tetszett a királynak. Kellett a belügyminiszteri jóváhagyás, hiszen két évvel korábban Sebestyén még a Székely Hadosztály hadnagyaként az előre nyomuló román csapatok ellen harcolt Erdély védelmében. [...] Az erdélyi címerművész Bukarestben az I. Károly Egyetemi Alapítvány székhelyén készített néhány újabb vázlatot, melyek közül Ferdinánd király kiválasztotta azt, amelyik végül Nagy-Románia címerévé vált...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Szlovákia a Minority SafePack ellen fordult

Szlovákia váratlanul belépett a Minority SafePack kisebbségjogi kezdeményezésről szóló uniós perbe, a szlovák külügyi tárca kezdeményezésére az igazságügyi minisztérium az ügyben az Európai Bizottság (EB) korábbi döntését támogatja, amely az év elején lesöpörte a kisebbségvédelmi csomagot. Szlovákiához hasonlóan cselekedett még Románia, Görögország, Ciprus, Franciaország és Bulgária is. Magyarország ugyanakkor jelezte, Minority SafePack oldalán szintén be kíván lépni a perbe. Az Ivan Korčok (SaS-jelölt) vezette külügyminisztérium pedig úgy döntött, Szlovákia az EB-nek a Minority SafePack-et lesöpörő álláspontját támogatva belép a perbe. Azzal érvelnek, hogy a Minority SafePack az unió kompetenciájába utalna kisebbségjogi kérdéseket, amelyek azonban jelenleg a tagállamok hatáskörébe tartoznak. „A jogkörök ilyen átcsoportosítását pedig elutasítjuk” – közölte a külügy. [...] A tárca nevében Martin Klus (SaS) külügyi államtitkár részletesen indokolta a döntésüket. „A jelenlegi szlovák jogi szabályozás teljesen lefedi a kisebbségek státuszának védelmét...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A véres kárpáti csata emlékei Felső-Zemplénben

Egymás mellett nyugvó magyar, német, osztrák, orosz és más nemzetiségű katonák ezrei nyugszanak Északkelet-Szlovákiában, akik 1915 első négy hónapjában estek el a zempléni és galíciai határtérségben. A régióban az utóbbi évtizedekben helyreállították a katonasírokat, júliusban pedig tematikus kiállítás nyílt Mezőlaborcon. Legtöbbjük több szinte teljesen feledésbe merült az államszocialista időszakban, hogy aztán különösen az ezredforduló után új lendületet kapjon a felújításuk. Az állami és a tudományos intézmények mellett különösen a Beskyd Hadtörténeti Klub jóvoltából a civil szféra is kivette részét a munkából. Volt már példa arra is, hogy a tevékenység határon átnyúló, szlovák-lengyel INTERREG-es pályázatok keretében zajlott. Pár éve létrehoztak egy többnyelvű, magyarul is böngészhető informatív honlapot, amelyet a 1914-medzilaborce-1918.sk címen érhetünk el. Július 3-án új, állandó és tematikus tárlatot nyitottak meg Mezőlaborcon, a Andy Warhol Modern Művészeti Múzeumnak helyet adó épület földszinti részében...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Önkéntes hadisírkutatók nyomában

Szlovákia területén 2500-2800-ra tehető az itt elesett és eltemetett magyar katonák száma, de a sírok nagy része - 70-80 százaléká ma már nem lelhető fel: rátemetkeztek, vagy egyszerűen eltüntették azokat. Az elmúlt rendszerben ugyanis a magyar katonasírokkal nem törődtek. A II. világháború után gombamód szaporodtak a szovjet és román gyűjtőtemetők, majd a rendszerváltás után a német gyűjtőtemetők. Néhány lelkes önkéntes azóta kutatja a magyar katonasírokat, különféle módon tisztelve a hősök előtt...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

ARTér IV. — Az Irodalmi Szemle író-táborára Várhosszúréten

Az Irodalmi Szemle augusztus 5. és 8. között immár negyedik alkalommal rendezi meg író-táborát, amelynek ezúttal a Jozefína Panzió ad otthont Várhosszúréten. A szervezők csütörtöktől vasárnapig író-olvasó találkozók, könyvbemutatókkal, beszélgetésekkel, előadásokkal, felolvasásokkal várják az érdeklődőket. A táborban Gužák Klaudia alkotásaiból rendezett kiállítást is megtekinthető lesz. Csütörtökön a nyomtatott és az online Irodalmi Szemle 2021-es évfolyamáról szerkesztők és szerzők beszélgetnek, [...] majd Plonicky Tamás első prózakötetét mutatják be. Pénteken Gyurász Marianna első, 2021-ben megjelenő verseskötete lesz a téma; délután író-olvasó-találkozó keretében a lap vendége Soltész Béla író, és N. Tóth Anikó tart előadást Város/regény/térkép címmel, Selmecebányához kapcsolódóan. Pénteken Németh Zoltánnal - az MTA külső köztestületi tagjának - új könyvéről Nagy Csilla beszélget..." Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Nagyszabású programba fogtak a Hagyományok Háza Hálózat – Szlovákia munkatársai

Gálik Gábor, a Szlovákiai Magyar Néptáncosok Szakmai Egyesülete, a Táncforum, elnöke kereste meg a Hagyományok Háza Hálózat - Szlovákia munkatársait egy újszerű megjelenítési forma gondolatával, mely szerint a felvidéki tájak gazdag táncagyományát egy oktatóvideó-sorozat közzétételével osszuk meg a világhálón a szakmai körökkel és a nagyközönséggel. [...] A szakmai munkát Gálik Gábor fogja össze, Agócs Gergely néprajzi és zenei tanulmányaival gazdagítja a kiadványt, a viseletek szakértője Nagy Myrtil, Konkoly László pedig az Ipoly menti táncanyag folklorisztikai jellemzését és oktatásának módszertanát vállalta. Az elsőként megjelent Ipoly mentét Csallóköz, Vág-Garam köze, Zoborvidék, Gömör, Kassa vidéke és Bodrogköz követi..." Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Szerbiában 5000 euró lehet az újszülöttek után járó állami támogatás

Szeptemberig új intézkedéseket fogadnak el a születésszám növelésére. 5000 euróra tervezik a megszületett gyermekek után járó állami támogatást Szerbiában - erről beszélt Aleksandar Vučić, miután fiatal sportolókkal találkozott. A szerb államfő úgy fogalmazott, az ország jövője a natalitás növelésében rejlik, ezért jelentősen megemelik az újszülöttek után járó támogatásokat..." Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Vučić: Ha sikerrel járunk, akkor 2023. január 1-jétől eltűnnek a határok

Szkopjében ma tartják meg a nagy regionális gazdasági fórumot, a Mini Schengent, amelyen Aleksandar Vučić elnök is részt vesz Zoran Zaev észak-macedón és Edi Rama albán miniszterelnök mellett. Nagy dolgok, amiket Szkopjében, Tiranában és Belgrádban teszünk. Ha sikerül célt érünk, akkor az elkövetkező egy, legkésőbb két évben ezen a három országon keresztül határok nélkül lehet majd utazni. Aleksandar Vučić hozzátette, hogy a legtöbb vállalat, szám szerint 217, Szerbiából érkezett a gazdasági fórumra, amely annak a bizonyítéka, hogy az ország mennyire érdekelt a régióbéli együttműködésben..." Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#)

Hol tanulnak tovább a legtöbben Magyarországon és Szerbiában?

Nem rég zárult le az első iratkozási kör a szerbiai felsőoktatási intézményekben, és a magyarországi egyetemekre, főiskolákra felvételiző fiatalok is megtudhatták, hogy hol folytathatják a tanulmányaikat. [...] Ahogyan korábban beszámoltunk róla Újvidéki Egyetem 14 karán az első körben összesen 6715 jövendőbeli elsőéves iratkozott be, és 2579 férőhely vár még gazdára. Az idén is a Műszaki Tudományok Kara volt az egyik legközkedveltebb intézmény a fiatalok körében, hiszen 2358-an iratkoztak be. A legtöbb képzésen minden férőhelyet betöltöttek. Az IT-szakok népszerűsége ebben a tanévben is töretlen, hiszen például az alkalmazott szoftvermérnök alapképzésen, illetve a szoftver és információ technológiák hároméves szakképzésen sem fogadnak több hallgatót. Ugyanígy nagy volt az érdeklődés az Orvostudományi Kar képzési iránt is, alig maradt szabad férőhely az intézményben. ..." Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#)

Botrány a tanyaszínház körül: MNT-elnök: Mondja le a Tanyaszínház a turné további állomásait

Hajnal Jenő úgy fogalmazott: a Tanyaszínház repertoárjára az elmúlt években olyan darabok kerültek, amelyek az öncélú közönségességet, a parttalan ízléstelenséget, a közönség alpári provokálását jelentették meg. A Magyar Nemzeti Tanács elnöke azt kéri: mondja le a Tanyaszínház az idei turnéjának további állomásait. A legutóbbi előadás Ödön von Horváth Kazimír és Karolina című darabja épp a gondtalan, minden korosztálynak szóló színházi élményt nem tudja elvinni közösségeinkbe, a társulat előadása a Tanyaszínház fényes múltját, örökségét kérdőjelezi meg - húzta alá Hajnal Jenő. [...] A jelen állás szerint a Tanyaszínház idei utolsó előadását láthatta a közönség Bácsfeketehegyen. Ezt írta szerkesztőségünkhez eljuttatott közleményében Lénárd Róbert a Tanyaszínház rendezője. A Kazimír és Karolina című előadás rendezője döbbenettel olvasta, hogy - mint Lénárd fogalmazott - a

Magyar Nemzeti Tanács betiltja az előadást. Aláhúzta: a szöveg majd' száz éves, Ödön von Horváth neve és opusza része a közös európai kultúrkincsnek. A rendező közleményében kiemelte: a darab tanulságos, emberi érzéseket és társadalmi problémákat fogalmaz meg. [...] Augusztus 12-ig minden este lejátssza a Tanyaszínház Kazimír és Karolina freak show című előadását Kavillón...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#)

Pozitív elbírálásban részesült a Vajdasági Jogászösztöndíj Program minden pályázója

A felhívásra 17 elsőéves joghallgató jelentkezett, akik a szerbiai jogi karok egyikén kezdik majd meg tanulmányaikat. Öten az Újvidéki Egyetem Jogi Karára nyertek felvételt, tizenketten pedig az újvidéki Gazdasági Akadémia Univerzitás Gazdasági és Igazságügyi Jogi Karának szabadkai kihelyezett tagozatán kezdik majd meg tanulmányaikat. [...] Dr. Pásztor Bálint, a VMSZ köztársasági parlamenti frakcióvezetője szerint radikális változásra van ahhoz szükség, hogy ne tűnjenek el 1-2 évtized múlva a magyarul is tudó jogászok a magán- és a közszférából. Mi azt mondtuk, hogy első évben minden bizonnyal elegendő lesz, ha 10 ösztöndíjat biztosítanak azoknak a vajdasági magyar fiataloknak, akik a jogi szakmát szeretnék választani. Örömmel tölt el, ebben az esetben az tény, hogy tévedtünk...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Azok az ötvenes évek

Azok az ötvenes évek címmel nyílt kiállítás Kishegyesen. A tárlat keretében az érdeklődők megtekinthetik a korabeli divatot, műszaki cikkeket és sok más érdekességeket is. A kishegyési általános iskola galériájában megtekinthető kiállítás anyagát Szőke Anna néprajzkutató, az MTA külső köztestületének tagja állította össze...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)